

BIJ-kletsen Nr : 2020- 2
Van : 25 april 2020
Kleur Koningin: 18 ROOD; 19 GROEN; 20 BLAUW

AGENDA (RFH)

Omdat we niet weten wanneer er weer openbare BIJeenkomsten mogelijk zijn, hebben we nu hiervoor geen gegevens beschikbaar.

Corona, World Bee Day & LOI (JR)

De festiviteiten rond **World Bee Day** komen door de Corona-crisis te vervallen. Ook de **Landelijke Open Imkerijdagen** in juli kunnen niet doorgaan en worden afgelast.

Mededelingen Bestuur (HvdR)

Hoe anders kan het leven er plotseling uitzien! Daar waar we in de vorige editie van BIJKletsen nog spraken over alle activiteiten voor het bijenseizoen 2020, vragen we ons vandaag de dag af wanneer het veilig is om weer BIJeen te zijn. Zoals u weet heeft de NBV uit voorzorg en met het oog op de gezondheid van alle imkers en hun naasten al in een vroeg stadium alle "ontmoetingen" uitgesteld. In nauw overleg met NBV voorzitter Berg Berghoef hebben we dat ook direct voor de imkers op Schouwen-Duiveland gedaan. Daarom zijn onder meer de algemene ledenvergadering, de Landschaps DOE dag en het imkersevent 2020 niet door gegaan en zijn de lessen van de basiscursus gestopt. Het zal duidelijk zijn dat het bestuur uw gezondheid en die van uw naasten de hoogste prioriteit geeft. We hopen dan ook dat het u goed gaat en dat u inmiddels een beetje gewend bent aan de nieuwe situatie.

Het bovenstaande wil natuurlijk niet zeggen dat ook onze bijen in quarantaine zitten. Met het warme weer van de afgelopen tijd zijn zij volop aan de slag geslagen en gaat ons werk met hen gewoon door. Op diverse plaatsen op Schouwen-Duiveland zijn volken naar het fruit gebracht om voor de bestuiving van kersen, peren, appels en koolzaad te zorgen. Overigens kostte het Rudolf moeite om voldoende volken hiervoor te "mobiliseren" en was uw belangstelling voor deze bestuiving gering. Wellicht is het goed om hier vanuit het standpunt van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid een komende vergadering nog eens bij stil te staan.

Afgelopen week kwam een eerste zwermmelding binnen vanuit een vakantiepark in Haamstede. Vanwege de Corona maatregelen was er geen toegang tot het park en kon de zwerm dus niet worden geschept. Deze zal inmiddels wel een goed plekje gevonden hebben. Dit seizoen gaan we met de nieuwe werkwijze voor zwermstrijden aan de gang en is het bestuur nieuwsgierig naar uw ervaringen. Als er vragen zijn weet u ons vanzelfsprekend te vinden. Ondanks het (tijdelijk) stopzetten van de basiscursus zijn diverse cursisten dermate enthousiast, dat ze toch

bijenkasten hebben aangeschaft en daadwerkelijk begonnen zijn met imkeren. Met volkjes en de hulp van meer ervaren imkers worden zo goed mogelijk de eerste beginselen van het imkeren bijgebracht. Hierbij de oproep aan ons allen om daar waar mogelijk elkaar hierbij te helpen. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor hulp aan imkers die dat vanwege hun persoonlijke situatie nodig hebben. Als dat zo is, schroom dan niet om andere imkers om hulp te vragen. Wees er voor elkaar en doe dat natuurlijk wel op een veilige manier! Het niet doorgaan van vele activiteiten zorgt er ook voor dat allerlei "achterstallige" zaken kunnen worden aangepakt. Het noodzakelijk onderhoud van bijenstandplaatsen, de bijenkasten, het (zelf) maken van nieuw materiaal, het lukt nu om dat voor elkaar te krijgen. Vanuit diverse kanten wordt aangegeven dat er (nog steeds) belangstelling is voor het zelf timmeren van bijenkasten. Met in achtname van 1,5 m. zijn er vast creatieve mogelijkheden om ook hier elkaar te helpen! Wij rekenen op uw eigen initiatief. Wellicht dat u hierbij ook weer terugdenkt aan de ideeën over een eigen verenigingsruimte. Een ruimte waarin we elkaar als (aspirant-)leden kunnen ontmoeten, waar we de mogelijkheid hebben om "eigen" cursussen en lezingen te organiseren, alsmede kennis en ervaringen kunnen uitwisselen. Zoals ook al aangegeven in de vorige editie van BIJKletsen zijn we daar na de najaarsvergadering van 2019 als bestuur mee verder gegaan en hebben we inmiddels een prachtige oplossing gevonden! Zoals u weet hebben Anita en Ronald in 2019 een expositie in Goemanszorg verzorgd. Met de nieuwe directrice Anita de Munnik zijn we sinds eind 2019 in gesprek over een mogelijk vervolg hierop in 2020. Afsproken is dat we binnenkort in het museum een prachtige observatiekast als trekleister gaan plaatsen en, zodra dit mogelijk is, hier ook lezingen en cursussen gaan verzorgen. Dit alles met de bedoeling om meer bezoekers richting Dreischor te trekken en aandacht te vragen voor het belang van de imkerij en versterking van de biodiversiteit. Als tegenprestatie mogen wij (gratis) gebruik maken van de restauratie en filmruimte in het museum. Naast de eerder genoemde activiteiten kunnen we daar ook ons maandelijkse imkercafé houden en (tegen kostprijs) consumpties gebruiken. Met deze afspraken zijn we als bestuur enorm in onze nopjes en hopen dan ook hiermee een behoefte aan een eigen ruimte goed te hebben ingevuld. Vanzelfsprekend zijn we blij als er imkers zijn die bij de "organisatie" van deze interne activiteiten betrokken zouden willen zijn. Ali Fayazie loopt sinds eind vorig jaar met het bestuur mee en zal deze schone taak op zich nemen en onze "interne" activiteiten verder organiseren. Uw hulp hierbij is welkom!

Naast Goemanszorg zijn er toch nog een paar activiteiten die tijdens de crisis doorlopen. Zo wordt verder invulling gegeven aan de samenwerking met het Ambachtshuis in Renesse en die met Landal in

Brouwershaven. Hierop komen we graag een volgende keer bij u terug. Ook Wim, Mijnie en Jac zijn bezig met de voorbereidingen voor de voorlichting in het Bijenhuisje en de kramen tijdens de LOI / toeristische markten. Als er dadelijk weer veilig activiteiten kunnen gaan plaatsvinden, staan we namelijk gereed.

Het zou fijn zijn als u in dat kader op de oproep in deze editie van BIJKletsen wilt reageren.

Tenslotte willen we u via deze weg enige relevante informatie geven over de financiën van de vereniging. Deze zouden normalerwijs zijn behandeld tijdens de algemene ledenvergadering op 3 april j.l. Rob Vroom geeft u in deze BIJKletsen de belangrijke cijfers. Maar nog veel belangrijker dan deze financiën is de wens van het bestuur dat u allen een goed bijenjaar tegemoet gaat en dat we elkaar hopelijk spoedig weer in levende lijve kunnen treffen. Blijf gezond en zorg goed voor elkaar! Helle van der Roest.

Jaarrekening 2019 en begroting 2020 (RFH)

De Jaarrekening 2019 en de begroting 2020 zijn opgesteld. Maar vanwege het opschorten van de Algemene Ledenvergadering is deze bij leden niet bekend. Aan deze BIJ-kletsen is de ze Jaarrekening 2019 en Begroting 2020 als BIJlage toegevoegd. De kascommissie is nog niet in de gelegenheid geweest om haar oordeel over het verslag te geven. De goedkeuring blijft natuurlijk bij de leden op de eerstvolgende ledenvergadering. Vanwege de andere Lay-out van BIJ-kletsen dan de lay-out van die jaarcijfers moest dat apart. Dus ben je benieuwd zie de bijlage van deze concepten. Overigens staat het leden vrij om hierop in een persoonlijk bericht aan de penningmeester Rob Vroom te reageren via vroomr@xs4all.nl

Volg ons op Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/365152490730740/>

Moet je wel toestemming vragen aan Winnie om toegelaten te worden.

BIJenhuisje (vervolg) (WB)

De bijen in de vitrine van ons Bijenhuisje in Renesse hebben de winter goed overleefd. We hebben ze niet ingewinterd of bijgevoerd want dat was helemaal niet nodig. Wie er geweest is heeft de dikke spekraten gezien vol met wintervoer, stevig vastgemaakt aan het raam. Afgelopen zomer toen het zo heet was, zijn er een aantal raten die vrij hingen en vol zaten met honing, afgebroken. De honing die er in zat liep door het rooster op de varroalade die zelfs overliep. Dat gaf wel een smeerboel maar is weer netjes opgeruimd met medeneming van een potje heerlijke duinhoning. De honing die in de raat bleef zitten hebben de bijen zelf opgeruimd en weer bovenin opgeslagen. Als het buiten veertig graden is dan is het in de vitrine minstens zo warm en dan wordt de was waar de raten van gemaakt zijn zacht en gaat de draagkracht achteruit zodat als er veel honing in zit die gewoon afbreekt. Dat kan in een kast ook gebeuren en dan loopt de honing door het vlieggat

naar buiten. Onze illustere nestor Koos Fluit heeft dat een keer meegemaakt. Hij was niet blij, vertelde hij. Om binnen wat verluchting te creëren gingen de bijen massaal naar buiten waar ze een hele nacht bleven hangen. Ik heb toen een emmer bijen afgeveegd en die in een andere kast via een krant ingevoerd.

De mensen kinderen vonden het prachtig dat ze zo dichtbij de bezigheden van de bijen konden zien. Ze vroegen steeds om "die Königin" maar die was moeilijk aan te wijzen.

De observatiekast was ook een succes omdat daar alle fasen van het broed te zien waren. Maar ook hierin was de koningin moeilijk aan te wijzen omdat het stipje waarmee ik haar gemerkt had er afgegaan was. Slechts een enkele imker kon haar vinden.

Half september hebben Rob en ik onder het genot van een aantal steken de kast er af gehaald en in een zesramertje gedaan.

Dat kwam weer mooi van pas op de monumentendag waar we ons op het kerkplein mochten presenteren samen met prachtige mimespelers.

Vorige week heb ik de west- en de oostkant van het BIJenhuisje geschilderd; dat was best nodig want vooral aan de oostkant werd het groen(de oorspronkelijke kleur) alweer goed zichtbaar. Ik heb alleen een kapje opgedaan toen ik in de buurt van het vlieggat bezig was, geen probleem!

We hebben weer een mooie bus zwarte verf gekregen van Hubo Nieuwerkerk, dus we kunnen weer vooruit. We hopen dat in juli het BIJenhuisje weer open mag en dat we de mensen kunnen laten zien en horen hoe belangrijk de Insecten met name de bijen, in de natuur zijn.

Want zonder insecten gaat de wereld helemaal plat.

We willen weer op de woensdag- en zaterdagmiddagen in juli en augustus open zijn om belangstellenden te ontvangen.

Ik zal nog een intekenlijst opsturen zodat je je op kunt geven om een middag aanwezig te zijn.

Je kunt je nu al opgeven natuurlijk, schroom niet.

Wordt vervolgd

NOOT VAN DE REDACTIE:

Vanwege de door de overheid ingestelde Corona maatregelen zal het Bijenhuisje voorlopig niet worden opgesteld voor het publiek.

Bultbroed bij uitwinteren^(RF-H)

Bij het uitwinteren van mijn volken stuitte ik tijdens de voorjaar inspectie bij 3 volken op Bultbroed. Je weet wel, geen enkele werkstercel te bekennen maar alleen één of twee, soms drie ramen waarop allemaal bultbroed zit.

Het overkomt me regelmatig tijdens het bijenseizoen dat er ineens bultbroed in een bijenvolk voorkomt. Over het algemeen gaat het dan om een situatie waarbij de moer er niet meer is, redcellen niet hebben geholpen en vervolgens werkster aan de leg zijn gegaan.

Welnu, ik heb dat bij de vluchtige inspectie signaleerd, maar niet nauwkeurig kunnen onderzoeken. Het was nog te koud.

Maar toen het dan kon ging mijn speciale aandacht uit naar die drie volken. In eerste instantie ging ik ervan uit dat het om ei-leggende werksters ging. Maar wat bleek. In alle drie de gevallen ging het om een moer die darrenbroedig was. Graag leg ik jullie – ter lering ende vermaak – uit hoe ik daar achter kwam. Er zijn daarbij drie dingen van belang.

Ei-leggende werksters, leggen dan wel eitjes, maar hebben niet zo'n mooi en lang achterlijf, zoals een moer dat heeft. Dat betekent als je goed gaat kijken in de celletjes waar de eitjes zitten, dat eigenlijk alle eitjes, door werksters gelegd, vastzitten aan de celwand en niet op de cel bodem, de plek waar door de moer gelegde eieren (vast) zitten. Dat is het eerste kenmerk.

Een tweede kenmerk waarnaar ik zoek is het aantal eitjes per cel en het derde kenmerk is het leg-patroon. Een koningin is heel consequent, zij legt in een cel slechts 1 ei. Werksters niet, die doen maar wat. Zo kun je soms (wel uitzondering) wel 4 of meer eitjes aantreffen in een cel, een enkele keer is het er één, maar in de meeste cellen waarin eileggende werkster hebben gelegd zitten meerdere eitjes.

Tenslotte het patroon. Een moer legt mooi in vlakken broed, het broedsel, vanuit het midden uit bekeken is regelmatig, alle cellen zijn gevuld, in tegenstelling tot de eileggende werksters. Die beleggen wel cellen in elkaars buurt, maar er zitten ook cellen tussen waarin niks zit.

In alle drie de volken was sprake van een mooi legpatroon, alleen dus bultbroed; er was sprake van eitjes op de cel bodem en geen enkele cel bevatte meer dan 1 ei.

Dan komt het er op aan die moer te vinden. In alle die gevallen is dat gelukkig snel gelukt en zijn die moeren be-dankt, tussen duim en wijsvinger.

Deze moerloze volken zijn vervolgens verenigd met een moer-goed volkje, door dat volkje bovenop het moerloze volk te plaatsen, met een krant, waarin wat speldenprik gaatjes zijn gemaakt. Op die krant legde ik een moerrooster. Ik heb ze een week met rust gelaten en daarna gekeken. Moertje bovenin was goed aan de leg, geen redcellen getrokken, verenigen was dus geslaagd en 3 volkjes van de ondergang

gered + ikke blij.

Dat dit overigens kon gebeuren is waarschijnlijk een gevolg van het feit dat ik laat in de herfst 3 heel kleine volkjes met grotere volken heb verenigd. Die koninginnen zijn mogelijk niet goed aanvaard.

Gevolg: Koningin doodgestoken en redcellen worden vervolgens opgetrokken. Nieuwe koninginnen kunnen echter niet meer worden bevrucht, te koud en er zijn immers geen darren meer. En dus leggen onbevruchte moeren onbevruchte eitjes waaruit dan alleen darren komen.

Behoeftte aan Carnica of Buckfast F-1 moeren? ^(RF-H)

Als het allemaal goed gaat gaan Rob Vroom en ik weer koninginnen telen en zelfs onbevruchte rasmoeren naar bevruchtungsstaions op Ameland (Buckfast) en op Vlieland (Carnica) brengen. Mochten er onder jullie leden zijn die belangstelling hebben voor een F1 moer (dat is een dochter van een Ras moer, maar óf onbevrucht, óf bevrucht op de stand van Rob of van mij) laat ons dat dan in een e-mail weten. We kunnen dan bekijken of we daaraan ook tegemoet kunnen komen.

Als daar binnen de Vereniging behoefte aan is kunnen we ook bekijken of er een Doppenproject, of een omlarf middag kan worden georganiseerd. Beide activiteiten vragen het nodige voorwerk, kennis en wat vaardigheid.

Voor Buckfast, maakt niet uit of je je richt tot Rob of tot mij. Voor Carnica moet je bij mij zijn.

vroomr@xs4all.nl of rudolf.m.fontein@planet.nl

Waarschijnlijk is het goed om van te voren te weten, dat als je hiermee begint dat je dan minimaal 1 x per 2 jaar een nieuwe F1 koningin nodig hebt. De dochters van een F1 koningin noemen we een F2, de dochter daarvan een F3. Nu is het zo dat zowel bij Carnica lijnen als bij Buckfast teelt, het bekend is dat een F2 maar zeker een F3 en verder meestal veel steeklustiger of agressievere bijen voortbrengt. Vandaar het advies alleen te werken met F1 moeren en daar niet van na te telen.

Kopij , vraag en aanbod graag inleveren bij de redactie rudolf.m.ontein@planet.nl (klik op de link terwijl je de CONTROLknop ingedrukt houdt). Tot zover deze berichtgeving met BIJdragen van Jac Rens (JR), secretaris.

BIJ-zondere groet,
Rob Vroom (RV),
Helle van der Roest (HFR) &
Rudolf Fontein-Hubregtse (RFH).